

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
im. Króla Władysława Jagiełły w Przeworsku
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Elementy wiedzy i umiejętności podlegające ocenie:

1. Wiadomości:

W wyniku realizacji programu nauczania edukacji dla bezpieczeństwa uczniów:

- wie, jaka jest struktura systemu obronnego RP, zwłaszcza układu pozamilitarnego,
- zna obowiązki instytucji i obywateli w zakresie obronności oraz poczuwa się do współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa kraju,
- zna potencjalne zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny, rozpoznaje sygnały alarmowe, barwy i znaki bezpieczeństwa oraz potrafi się właściwie zachować wobec określonego zagrożenia,
- zna mechanizmy stresu oraz sposoby przeciwdziałania zjawisku paniki,
- potrafi posługiwać się indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami oraz umie samodzielnie wykonać środki zastępcze,
- zna sprzęt do rozpoznawania skażeń promieniotwórczych i chemicznych,
- zna podstawowe przepisy przeciwpożarowe oraz potrafi posługiwać się podręcznym sprzętem gaśniczym,
- potrafi przygotować plan akcji ratowniczej,
- umie posługiwać się współczesnymi technologiami informacyjnymi,
- zna wybrane przepisy międzynarodowego prawa humanitarnego oraz organizacje i instytucje pomagające łagodzić skutki zagrożeń,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy i potrafi je zastosować w praktyce,
- potrafi wykonać częściowe zabiegi sanitarne i specjalne,
- rozumie potrzebę udzielania pomocy innym i skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom.

2. Umiejętności:

Uczniowie po zakończeniu nauki powinni umieć:

- korzystać z różnych źródeł informacji (oprogramowanie komputera, sieć Internet, mapy, słowniki, encyklopedie, literatura popularnonaukowa, media),
- rozpoznać przypadki, w których istnieje bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia człowieka,
- udzielić pomocy przedmedycznej
- samodzielnie wyposażać torbę lub apteczkę pomocy przedmedycznej,
- odpowiednio dobrać materiały i środki pierwszej pomocy,
- właściwie wykorzystać materiały i środki pomocy przedmedycznej,
- rozpoznać sygnały alarmowe i właściwie zachować się w wypadku ich ogłoszenia,
- przygotować ukrycia przystosowane na wypadek zagrożeń skażeniami oraz na wypadek za-grożeń militarnych,
- posługiwać się indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami wykonać częściowe zabiegi sanitarne i specjalne,
- posługiwać się podręcznym sprzętem gaśniczym,
- przygotować plan akcji ratowniczej,

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

Ocena ucznia na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa musi uwzględniać praktyczne umiejętności i wiedzę teoretyczną. W ocenie osiągnięć ucznia nauczyciel uwzględnia rodzaj opanowanych treści nauczania.

Ocena: dopuszczający

Treści nauczania: niezbędne w uczeniu się przedmiotu i w życiu;

Zakres wiedzy , umiejętności i postaw

Uczeń potrafi:

- wymienić polityczne uwarunkowania bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej;
- podać formy spełniania obowiązku obrony kraju; podać swoje powinności obronne;
- wymienić rodzaje broni;
- opisać ruchome i nieruchome dobra kultury; wymienić zasady prawa humanitarnego; podać zadania obrony cywilnej;
- rozróżnić dźwięki sygnałów alarmowych;
- opisać drogi ewakuacyjne z budynku szkolnego; zaproponować etatowe i zastępcze środki ochrony indywidualnej;
- wymienić rodzaje budowli ochronnych i opisać ich przeznaczenie;
- przedstawić cele i sposoby ochrony zwierząt; podać rodzaje współczesnych zagrożeń;
- przedstawić sposoby sygnalizacji potrzeb podczas zagrożeń;
- opisać przyczyny awarii, katastrof i pożarów;
- opisać swoje zachowanie w sytuacji porwania, zauważenia pakunku niewiadomego pochodzenia w szkole;
- zdefiniować słowo panika, terroryzm;
- przedstawić schemat postępowania na miejscu zdarzenia; podać zawartość apteczki samochodowej, pierwszej pomocy i domowej;
- wezwać służby ratownicze;
- udrożnić drogi oddechowe poszkodowanego; rozpoznać zatrzymanie krążenia;
- podać sposoby zapobiegania ciałom obcym w drogach oddechowych;
- podać sposoby tamowania krwotoków i wybrać do tej czynności odpowiednie materiały;
- opisać objawy i udzielić pomocy poszkodowanemu ze skręconą kończyną;
- opisać oparzenia i ich stopnie.

Ocena: dostateczny

Treści nauczania: najważniejsze w uczeniu się przedmiotu o niskim stopniu złożoności, często powtarzające się w treściach nauczania, wykorzystywane w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych; uniwersalne umiejętności.

Uczeń potrafi:

- wymienić elementy Systemu Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej;
- przedstawić Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej; scharakteryzować służbę wojskową, powszechną samoobronę ludności;
- scharakteryzować poszczególne rodzaje broni masowego rażenia;
- scharakteryzować środki ochrony przed bronią konwencjonalną i masowego rażenia;
- przedstawić dokumenty międzynarodowego prawa humanitarnego;
- opisać oznakowanie dóbr kultury;

- scharakteryzować zachowanie się ludności po usłyszeniu sygnałów alarmowych;
- scharakteryzować oznakowanie dróg ewakuacyjnych; scharakteryzować zastępcze środki ochrony indywidualnej;
- opisać zasady zachowania w budowlach ochronnych;
- zabezpieczyć pomieszczenia dla zwierząt gospodarskich; przedstawić zasady postępowania podczas sytuacji kryzysowych w górach, nad wodą, podczas nawałnicy, huraganowego wiatru;
- omówić sposób postępowania na wypadek powodzi; scharakteryzować skutki awarii, katastrof, pożarów; opisać swoje postępowanie w czasie ataku terrorystycznego;
- scharakteryzować czynności pierwszej pomocy; rozpoznać niedrożność oddechową;
- układać poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej; podać schemat postępowania z nieprzytomnym bez oddechu, z krwotokiem, po oparzeniach cieplnych i
- słonecznych;
- scharakteryzować urazy kostne.

Ocena: dobry

Treści nauczania: istotne w strukturze przedmiotu, przydatne, użyteczne, ale niekonieczne w opanowaniu treści z danego przedmiotu i innych przedmiotów szkolnych.

Uczeń potrafi:

- przedstawić elementy Systemu Obronnego Rzeczypospolitej Polskiej;
- scharakteryzować zadania Wojsk Lądowych, Sił Zbrojnych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych i Narodowych Sił Rezerwy;
- przedstawić powinności obronne władz samorządowych; przedstawić konwencjonalne środki rażenia;
- scharakteryzować czynniki rażenia broni jądrowej i ich oddziaływanie na organizmy żywe;
- przedstawić zasady ochrony ludności cywilnej zawarte w umiejętności Międzynarodowym Prawie Humanitarnym;
- stosowania przedstawić działalność różnych organizacji wiadomości w humanitarnych;
- sytuacjach opisać elementy Krajowego Systemu Ratowniczo-typowych. Gaśniczego;
- przedstawić prawny aspekt ochrony dóbr kultury;
- podać zasady zachowania się ludności po usłyszeniu alarmu;
- opisać zasady ewakuacji w szkole i obowiązki poszczególnych osób przebywających w budynku podczas ewakuacji;
- scharakteryzować środki ochrony zespołowej;
- podać uwarunkowania i zasady ochrony zwierząt;
- dokonać podziału zagrożeń występujących w Polsce i podać ich skutki;
- zaproponować postępowanie dla swojej rodziny na wypadek powodzi;
- podać zasady postępowania w szkole i domu na wypadek awarii, katastrofy lub pożaru;
- przedstawić zasady postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa;
- omówić sposoby zapobiegania panice;

Ocena: bardzo dobry

Treści nauczania: złożone, trudne, ważne, umożliwiają samodzielne rozwiązywanie problemów; użyteczne w życiu pozaszkolnym.

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować warunki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej;

- przedstawić zadania Służb Wywiadu Wojskowego i Służb Kontrwywiadu Wojskowego;
- przedstawić powinności obronne instytucji i przedsiębiorstw;
- dokonać porównania środków rażenia i środków ochrony przed siłą rażenia poszczególnych rodzajów broni;
- scharakteryzować oddziaływanie TSP na organizmy żywe;
- przedstawić prawne sposoby ochrony ofiar konfliktów o charakterze nie międzynarodowym;
- scharakteryzować poszczególne elementy Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego;
- opracować plan ewakuacji ludzi i mienia w miejscu zamieszkania;
- być pomocnym w czasie ewakuacji w szkole;
- posługiwać się środkami ochrony indywidualnej;
- zaproponować ukrycie dla siebie na wypadek zagrożenia;
- przedstawić i uzasadnić sposób postępowania ludności na terenach popowodziowych, w rejonie katastrofy budowlanej, skażonych chemicznie;
- scharakteryzować czynniki wywołujące panikę i przeciwdziałać im;
- wykonać badanie urazowe poszkodowanego;
- wykonać resuscytację z defibrylacją;
- rozpoznać wstrząs pourazowy i udzielić pomocy poszkodowanemu ze wstrząsem;
- udzielić pomocy poszkodowanemu z urazami kostnymi i termicznymi, amputacją urazową;

Ocena: celujący

Treści nauczania: efekt samodzielnej pracy ucznia wynikają z zainteresowań wykorzystanie wiadomości dodatkowych.

Uczeń potrafi:

- przedstawić udział Polskich Sił Zbrojnych w Siłach Pokojowych ONZ;
- przedstawić szczegółowo Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;
- scharakteryzować służbę zawodową żołnierzy, wojskowe szkolnictwo zawodowe;
- przedstawić szczegółowo konwencjonalne środki rażenia; scharakteryzować realizację zadań OC w Polsce;
- wymienić dobra kultury objęte ochroną specjalną i uzasadnić ją;
- propagować pracę w wolontariacie;
- przygotować plan działania członków rodziny po usłyszeniu sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych;
- przygotować i przedstawić zestaw zastępczych środków ochrony indywidualnej;
- zaproponować sposoby przystosowania najbliższej budowli komunikacyjnej jako zbiorowego środka ochrony ludności;
- opisać uwarunkowania ewakuacji I, II i III stopnia ludzi i zwierząt;
- zaprojektować ewakuację w miejscu zamieszkania;
- przeanalizować skutki zagrożeń dla mieszkańców kraju i zaproponować, jak ich uniknąć;
- przedstawić postępowanie ze znalezionymi materiałami promieniotwórczymi;
- zaprojektować akcję ratowniczą w miejscu zamieszkania w przypadku wystąpienia katastrofy budowlanej;
- scharakteryzować współczesny terroryzm i jego skutki;
- przedstawić przykłady panicznych zachowań i podać błędy w ich przezwyciężaniu;
- scharakteryzować zasady pierwszej pomocy i uzasadnić konieczność stosowania każdej z nich;
- udzielić pomocy kolegom w szkole w sytuacji wystąpienia urazów;
- wykonać resuscytację niemowlęcia;

- scharakteryzować choroby układu kostnego i sposoby zapobiegania im;
- rozpoznać krwawienie wewnętrzne i udzielić pomocy w przypadku krwotoku wewnętrznego;
- przedstawić skutki nieumiejętnego udzielenia pomocy w różnych sytuacjach urazowych.

Formy sprawdzania umiejętności:

Obszary aktywności ucznia oceniane na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa:

- wypowiedzi ustne: podczas odpytywania, prezentacje pracy własnej i grupy, udział w dyskusjach;
- prace pisemne: bieżące kartkówki z ostatnich 3-4 lekcji, testy, prace klasowe;
- wytwory prac uczniów: prezentacje multimedialne, portfolio, plakaty, wykresy, katalogi, plansze, makiety;
- zadania domowe;
- ćwiczenia wykonywane na zajęciach lekcyjnych;
- sprawdziany umiejętności praktycznych;
- realizacja projektów edukacyjnych;
- stosowanie wiedzy i umiejętności w sytuacjach problemowych;
- prace wykonywane na zajęciach lekcyjnych;
- prace wykonywane dodatkowo dla chętnych;
- aktywność i zaangażowanie na lekcjach;
- aktywności pozalekcyjne uczniów.

Uczeń oceniany jest na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa za pomocą różnorodnych narzędzi pomiaru dydaktycznego.

Oceny bieżące uczeń otrzymuje za:

- wypowiedzi ustne - na określony temat, referaty, udział w dyskusji,
- sprawdziany różnego typu (np. testy wiedzy, sprawdziany umiejętności praktycznych),
- sposób wykonania ćwiczeń praktycznych (posługiwanie się indywidualnymi środkami ochrony, udzielanie pomocy poszkodowanym),
- prace domowe: pisemne, ustne, praktyczne (strony WWW, foldery, plakaty, plansze, makiety itp.),
- staranne i systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

Lp.	Forma	Waga	Kolor wpisu
1.	Sprawdzian	100	czerwony
2.	Kartkówka, odpowiedź ustna	50 - 80	
3.	Odpowiedź ustna	70 - 80	
4.	Zadania domowe	20 - 30	
5.	Aktywność	30 - 50	
6.	Referat/ Prezentacja	20 – 50	
7.	Praca w grupach	30 – 50	
8.	Poprawa	150% wagi oceny poprawianej	

Ocenianie prac pisemnych odbywa się wg punktacji:

Niedostateczny – do 34%

Dopuszczający – 35 - 50%

Dostateczny – 51 - 70%

Dobry - 71 – 85%

Bardzo dobry – 86 - 99%

Celujący – 100%

100% cel

Ocenę semestralną i roczną wystawia się na podstawie ocen cząstkowych, zgodnie z procedurą obowiązującą w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.

Ocena roczna wystawiana jest na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych uzyskanych w obu semestrach według zasady:

ocena	średnia ważona
celujący	5,51 – 6,00
bardzo dobry	4,60 – 5,50
dobry	3,60 – 4,59
dostateczny	2,60 – 3,59
dopuszczający	1,70 – 2,59
niedostateczny	1,00 – 1,69

Tryb odwoławczy:

- Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, lub w nim nie uczestniczył, ma obowiązek sprawdzian ten zaliczyć w terminie dwóch tygodni.
- Uczeń ma prawo przystąpić powtórnie do sprawdzianu w terminie ustalonym z nauczycielem (w ciągu dwóch tygodni).
- Kartkówki mogą obejmować materiał z trzech ostatnich lekcji i nie podlegają poprawie.
- Uczeń ma prawo raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji

Opracowanie: Mariusz Cieśliński